

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal
József kir. herceg-u. 1. - Tel. 7-38

Politikai napilap

Egyes szám ára: 1500 korona
Előfizetési ár egy hóra 35.000K

A debreceni egyetem kiépítése

A négy tudományos kar dékánja a rektor magnificus vezetése alatt tisztelgett a kultuszminiszternél és a népjóléti miniszternél tegnap, — hogy megsürgesse a debreceni egyetem teljes kiépítését.

Debreczen városának — mely századokon keresztül csakugyan az iskolák városa, a népnevelés egyik legfontosabb őrvára volt — sohasem lehet nagyobb örömnappja mint az, amelyen a teljesen kiépített egyetemet ünnepeheti meg. — De ünnepe lesz ez a magyar nemzet összeségének is.

Nem akarjuk itt köztudomású tények emlékeztető felidézni s nem akarunk ismételtén rámutatni arra az áldozatkészre, melyet a város és a tiszántúli református egyházkerület hozott az egyetem érdekében, nincs szándékunk hivatkozni arra az erőmefeszített munkára sem, melyet a város vezető férfiai két-három emberöltőn keresztül kifejtettek az egyetem létesítése érdekében, s távol áll tőlünk annak a gondolata is, hogy emlékeztünk arra az önfeláldozó tollharcokra, amelyekben a debreceni sajtó évtizedeken keresztül küzdött azért, hogy városunk — mint a nagy magyar alföldi géppontja — az egyetemi oktatást elnyerhesse.

De lelkünk minden lelkesedésével fordulunk kéré szavunkkal a magyar államkormányzat illetékes tényezői elé, hogy végre is találjanak módot arra, hogy a debreceni egyetem lehetőleg a legrovidebb idő alatt kiépíttessék és pedig az eredeti tervek szerint.

A kormányznak meg kell találni a módokat arra, hogy anyagilag biztosítsa az egyetem gyors és teljes felépítésének lehetőségét. Számot vetettünk az ország mai nyomorúságos állapotaival és minden gátló körülményekkel, — de mégis azt kell mondanunk, hogy nincs az állam feladatai közt egyetlen sem, amely ennél sürgősebb megoldást, végrehajtást ne követelne.

Ennek az érdemtelenül megaláztatott nemzetnek minden irányban meg van kötve a keze, kivéve kulturális, haladásához vezető mesgyékét, minden irányban el van zárva az út előttünk.

Hát legyen ellenségeink akarata szerint. A vért ontó fegyverek harcában elbukunk s e téren hosszú időkre lehetetlenné is van téve a megmozdulásunk, igyekezzünk tehát kivívni igazaink győzedelmét a kultura fegyverével, tudományos előrehaladásunkkal.

A debreceni egyetem, ha teljesen készre lesz, olyan intézménye lesz a magyar nemzet élelrevalóságának, amelynek behatárolható időközön belül nem lesz páriá nemcsak Európában, de — Amerikát sem hagyva figyelmen kívül — az egész művelt

világon. Ugy a tudományok minden legfontosabb ágának koncentrációját, mint a technikai berendezést illetőleg.

Ezt nem mi mondjuk, ezt hirdették az itt járt nemzetközi küldöttségek mindenekelt higgadtan mérlegelő tudósai, a velünk szemben ellenséges indulatokkal viseltető nemzetek kiküldöttségeinek arcáról lerívó irigység.

Nem akarjuk mi itt felsorakoztatni mindazon kulturális és szociális érveket, amelyek az egyetem felépítését sürgetik, — bőven kifejté azok igazságait a négy egyetemi kar ékes szavu memoranduma, mi egész egyszerűen az egyetemi küldöttség kéréséhez csatoljuk e sorokban a mienket, — felhívja Bethlen István miniszterelnök, gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter és dr

Vass József népjóléti miniszter, de a kormányzat valamennyi tagjának figyelmét egyetemünk teljes kiépítésének nagyfontosságára, nemcsak azért, mert ezzel Debreczen legszébb álma és legjogosabb vágya megy teljesedésbe, hanem mert ezt kívánja az ország, a győzedelmeskedni csak kulturfőlnye révén tudó magyar nemzet jól felfogott érdeke. (Sz.)

Bud János pénzügyminiszter betérjesztette a valorizációs törvényjavaslatot

Mit tartalmaz a javaslat? A törvényjavaslat minden vitás kérdésben intézkedik

Mikor van helye a valorizációnak?

Budapest, nov. 13. A pénzügyminiszter az igazságügyminiszterrel együtt a nemzetgyűlés mai ülésében törvényjavaslatot nyújtott be „az egyes magánjogi, pénztartozások átértékeléséről”, amely a valorizáció kérdésének végleges rendezésére van hivatva.

A javaslat elsősorban arra törekszik, hogy a pénzügyi esőkkenésével kapcsolatban a bíróságok kialakult gyakorlatát egységes szabályokba foglalja. A javaslat a vagyoni értékekben valamint a korraérték behozatala előtt forgalomban volt más pénzegységben (oszlák érték és forint) meghatározott pénztartozásokra terjed ki.

Az átértékelés abban áll, hogy a korona értékének csökkenése folytán az eredeti összegnél magasabb összegre lehet felelni a tartozás. Az ilyen felelésnek csak az 1914. július elseje előtt összegszerűen meghatározott pénztartozások esetében van helye. A javaslat nem minden pénztartozásnál enged meg az összegnek felemelt értékelését, — hanem részben a pénztartozások természeté szerint, részben pedig az adós személye szerint az átértékelés alól kivételeket tesz. A pénztartozások természeté szerint ki van zárva az átértékelésből a készpénzkölcsön tartozás, a takarékbetét, a folyószámla egyenleg, váltók, csekken, kereskedelmi utalványon alapuló pénztartozás, a záloglevélben, kötvényben, összforgalom tárgyául szolgáló értékpapirban, bár mely értékpapir szelvényen alapuló pénztartozás, tehát a részvényt megillető osztalék is a részvénytársaság fennállása alatt sorsolás útján visszavásárlandó, vasuti részvényen alapuló pénztartozás, a szövetkezet tagjait a szövetkezet nyereségéből megillető részesség, a biztosítási szerződésen alapuló pénztartozás, kivéve az 1922. évi január első napját megelőző időben kötött életbiztosítási szerződésen alapuló pénztartozásokat, amelyek az átértékelésnél a törvényjavaslatban ki

lön rendezetnek.

Az átértékelésből természetük szerint kizárt pénztartozásokat is át lehet értékelni akkor, ha az adós fizetési kötelezettségének vétkes késedelemmel nem tett eleget. A készpénzkölcsön tartozást ezenfelül akkor is át lehet értékelni, ha a felek már előre úgy állapodtak meg, — hogy a tartozás összege a pénzügyi romlásához képest emelkedni fog.

Az adós személyére való figyelemmel vannak kizárva az átértékelésből az államnak és törvényhatóságnak magánjogi pénztartozásai közt között az állami adóssági kötvények (háboru előtti kölcsön kötvények, hadikölcsön kötvények), továbbá a gyámpénztárban kezelt pénzügyeszek.

A m. kir. posta pénztartozásai éppen ugyan terjedelemben vannak az átértékelésből kizárva, mint az állam és törvényhatóság pénztartozásai.

A közforgalmu vasutakat terhelő pénztartozásnál csupán a fuvarozási ügyletből eredő pénztartozások vannak kizárva. A fuvarozási ügylet a gyors-, teher- és expresszfuvarozást, valamint a személypodgyaszt is jelenti, de nem jelenti a személyszállítás és az utasokat érő baleset tekintetében a vasutakra az eddigi jogszabályok maradnak irányadók.

Az állammal, törvényhatósággal és postával szemben is át lehet értékelni a kisajátításból, bérleti viszonyból eredő pénztartozásokat, a magánjogi szolgálati viszonyból eredő nyugdíjat, a baleseti, kártérítési és olyan pénztartozást, amelyek nemzetközi egyezmény folytán kell átértékelni. Az államj és törvényhatósági üzemekkel szemben az átértékelésnek általában helye van, csupán az ezeknél letett óvadékok, biztosítékok, bánatpénzek és hasonló természetű pénzügyeszek vannak az átértékelésből kizárva.

A biztosítási végrehajtás elrendelésének az állam vállalatai és üzemei ellen nincs helye.

A javaslat ezután szabályozza az átértékelés módját, vagyis azt, hogy a pénztartozás összegét miképpen kell

a megengedett esetekben az eredeti összegnél magasabb összegben megállapítani. E tekintetben a javaslat elsősorban a felek megállapodására utal. Ha az átértékelést megállapodással nem rendezik, az átértékelés összeget minden körülmény méltányos figyelembevételével a bíróság határozza meg. A méltányosság a felek vagyoni helyzetének vizsgálatát teszi elsősorban szükségessé. Főképp az adós vagyoni helyzetét kell figyelembe venni. Az átértékelésnél irányadó szempontok közül arra kell figyelemmel lenni, hogy az adós mennyiben gazdagodott az ügylet alapján. A javaslat az adós terhére nagyobb mértékű felemelést enged olyankor, ha az adóst vétkes késedelem terheli, ha a pénztartozás szándékosan elkövetett tiltott cselekményből ered, végül ha az adóst a pénzügyi esőkkenéséből semmi hátrány sem érte.

A javaslat a magánalkalmazottak nyugdíjának átértékelésére háromféle módot ismer és pedig: a rendeltetett átértékelést, az arányszám segítségével és a bírói uton történő átértékelést.

Rendeltetett kell átértékelni azoknak a nyugdíjraandóságát, akik a vasutnál, vagy állami vagyáraknál, az Osztrák Magyar Banknál, az Állami Jegyintézetnél, általában az állammal, törvényhatóságoknál, községnél, vagy ezek üzeménél teljesített szolgálat alapján jogosultak magánjogi jogcímen nyugdíjraandóságra, továbbá azoknak járandóságát, akik azt az Országos Munkásbiztosító pénztár alkalmazottjainak és orvosainak nyugdíjintézetétől követelheti.

Arányszám szerinti értékelés alá esnek az olyan részvénytársaságoknál és szövetkezeteknél fennálló nyugdíjigények amely részvénytársaságok és szövetkezetek már 1914-ik évben fennállottak. Az arányszám a vállalat 1914. évi vagyonának a felértékelt mérlegben kimutatott saját vagyonához való arányát fogja feltüntetni. Mind az igényjogosultak mind pedig a vállalat kérhetik az

arányszám megváltoztatását a kurián alapuló külön bíróságtól.

Bírói átértékelésnek van helye minden olyan esetben, amikor sem rendeleti, sem arányszám szerinti átértékelésnek nincs helye, így különösen akkor, ha a nyugdíjfizető vállalat az arányszámot a törvény életbeléptetésétől számított egy éven belül nem teszi közbe. Ha a nyugdíjfizetésre a vállalat keretében működő egyeület, intézet vagy alap köteles, az átértékelésre nem az intézet, vagy az alap, hanem a vállalat vagyoni helyzete az irányadó.

A biztosítási szerződések közül átértékelés alá esnek az 1922 január hó első napja előtt kötött életjáradék vagy másnemű személyi biztosítási szerződésen alapuló pénztartozások.

A vállalat az átértékelés alá eső biztosítási szerződésekre vonatkozó díjtartalékokat, valamint a már esedékessé vált biztosítási összegeket a biztosító vállalatok jogi felügyelő hatóságára ruházza át, a mely hatóság az átruházott összegekből két felosztási alapot képez és pedig egyet az 1920 január hó első napja előtt kötött szerződésekre és egyet az 1920—21. év folyamán kötött szerződésekre. A felosztási alapokat a felügyelő hatóság gyümölcsözően kezelni és az alap gyarapítására minden biztosító, magánvállalat köteles minden bevételeinek fél százalékát befizetni. Az életbiztosítási ággal foglalkozó magánvállalatok pedig ezen felül még évi tiszta nyereségüknek 20 százalékát is. A felosztási alapokat a felügyelő hatóság 32 év folyamán fogja az igényjogosultak között aránylagosan felosztani.

A követelések biztosítására szolgáló jelzálognál az átértékelés a jelzálogra nem terjed ki, de az átértékelésből eredő különbözet erejéig helye van új rangsorban jelzálog bevezetésnek.

A követelés átértékelt összegét az új pénznem kötelezővé válása után pengőben kell meghatározni és így nincsen helye aranykoronában, vagy buzában marasztalásnak.

Lelkész-szentelési ünnepség

A jövő héten fog összeülni a tiszántúli református egyházkerület őszi közgyűlése. A majdnem háromszáz pontból álló tárgysorozat legfőbb pontja a lelkész-szentelési ünnepség. Hatvannyolcan jelentkeztek a szentelésre, amelyet november 18-án, szerdán délelőtt fél 10 órakor a Nagytemplomban dr. Baltazár Dezső püspök végez. A felszentelendők részéről Nagy Lajos sárándi lelkész mond prédikációt. A lelkészszentelésen részt vesznek az egyházkerületi gyűlés alkotó tagjai mindnyájan. A ritka és lélekemelő ünnepségen mindenki megjelenhet. A lelképásztorok kibocsátása mindig nagy jelentőséggel bír, de ma különösen sok függ tőlük a nép lelki világának vezetése.

Agyonlőtte a fogorvosát, mert nagy honoráriumot kért

Budapest, nov. 13. Véres esemény átszódott le pénteken délután Budapesten, a Nádor utcán. Huer József B lisztás tisztviselő agyonlőtte Volf Gábor fogorvosot. Huer már hosszabb idő óta oda járt a fogorvoshoz kezelésre és állítólag a fogorvos túlnagy honoráriumot kért a kezelésért. E miatt szót váltás támadt közöttük, majd Huer előrántotta revolverét, rálőtt a fogorvosra s azután maga ellen fordította a fegyvert. A rendőri bizottság már csak holtan talált rájuk.

Apunk holnapi száma fogja közölni a **NAGY LAJOS IRODA** újabb házassági hirdetését.

A kormányzó Derecskén

A derecskei hősök emlékosztópjának leleplezése

Tegnap számunkban már jelentettük, hogy vasárnap a kormányzó a közeli Derecske községet látogatja meg, hogy leleplezze ott a hősök emlékosztópját. A kormányzó különvonton 14-én indul Budapestről Sáptra, ahova a hajnali órákban érkezik meg. Ott diszkocsiba ül és kíséretével Derecskére utazik, ahova a kora reggeli órákban érkezik meg. A fogadtatása teljes ünnepi keretek között fog lefolyni s a kis bihari falut már napok óta tisztogatják, csinosítják. A kormányzó tiszteletére diadalkaput is állítottak fel. A kormányzó Derecskén részt vesz az ünnepségeken és a tiszteletére rendezendő díszében.

A derecskei hősök emlékosztópjára nemcsak a nagyközönség, hanem a hivatalos testületek is hatalmas báborkoszorúkat helyeznek el. A megrendelt koszorúkat már Simkovits vírágülete elkészítette, tegnap azokból nagykiállítás rendezett. A koszorúk közül a leghatalmasabb Bihar vármegye közönségének koszorúja, mely másfél méter átmérőjű s rajta hatalmas nemzetiszíni selyem brokád szallag. Koszorút helyez el a 6. vegyesdandár parancsnoksága is.

Az ünnepség méreteiben is imponáns lesz s arról külön tudósításban számolunk be.

Rupert szerint „mindenkinek szabad ebben az országban lélekezni, csak a Károlyi-pártiaknak nem“

A polgári házasság megszüntetését követelték a Házban

Budapest, november 13. A nemzetgyűlés mai ülését 10 óra után nyitotta meg Scitovszky Béla elnök. — Napirenden van a költségvetés vitájának folytatása.

Láng János azt fejtegeti, hogy a státuszrendelési javaslat a tanítók várakozási idejét meghosszabbította és az államvasuti nyugdíjak helyzetén is rontott.

Harminc év után mindenki ráeszmélt arra, hogy a polgári házasság behozataláról szóló törvény felesleges, a polgári házasság előnyeit nem látja egyik felekezlet sem. Mi szükség van a polgári házasságra?

Klárk Ferenc: Mi a hátránya? Rainprecht Antal: Még vissza akarják eszmélni!

Láng János: Baltazár püspöknek a szentesi egyházkerületben nemrég elpanaszolták, hogy a református hívek csak polgári házasságot kötnek és nem kérnek egyházi áldást. A polgári házasság intézménye egyetlen felekezletnek sem használ.

Meskó Zoltán: Nem is házasság egyházi áldás nélkül.

Láng János: Határozati javaslatot nyújt be: utasítsa a nemzetgyűlés a kormányt, terjessze elő javaslatát a polgári házasságról szóló törvény eltörléséről, vagy ha ez nem lehetséges, akkor a polgári házasságot tegyék fakultatívva.

Rupert Rezső: Mindenkinek szabad ebben az országban lélekezni. — csak a Károlyi pártiaknak nem. Ennek az az oka, hogy az októberi időknek köszönhető a földreform. Október nem is volt forradalom, hanem az összeomlás utáni vácuum volt, a melyet valakinek be kellett tölteni. Bárki lett volna Károlyi helyén, — ugyanerre a sorsra jutott volna. Az országot senki sem tudta volna megmenteni. A csapatok összeomlása az

októberi forradalom előtt már megtörtént. Gondoljunk arra a borzalmas viszhangra, amelyet a Tisza István kijelentése keltett, hogy a háborút elvesztettük.

Rupert ezután Lendvai-Lehnernek az elnök ellen intézett támadásával foglalkozik.

— Van itt egy polgári terrorcsapat, amelynek mindent szabad, még rablásra is izgatni. Még a házelnök sem meri arra az utra terelni az ügyet, ahova mások fordulnak ilyen ügyekben. Kimondom nyíltan: Válságba került az igazságszolgáltatás.

Lendvai-Lehner István: Szeretne bőrtömbben látni minket!

Rupert Rezső: Az önök egész politikája vérengzések, pogromok, gonoszították elkövetésére irányul.

Lendvai-Lehner István: Tessék föl jelenteni a bíróság előtt!

Rupert Rezső (Lehner felé): Önök is azok közé tartoznak, akiket a közhit gyilkosoknak, beesteleneknek tart. (Nagy zaj.)

Az elnök Rupertet rendreutasítja. Lendvai-Lehner István: Amíg ön becsületet jelent, büszke vagyok becs telenségemre, Hivvány fráter!

Az elnök Lendvai-Lehner rendreutasítja.

Ezután az elnök félórás szünetet rendelt el.

Szünet után Bud János pénzügyminiszter betérjeszti a valorizációs javaslatot, majd az elnök napirendi javaslatot tesz, mely szerint a legközelebbi ülés kedden délelőtt 11 órakor lesz, a mai napirenddel.

Rassay Károly személyes kérdésben válaszol Rupert Rezsőnek.

Rupert Rezső ugyancsak személyes kérdésben válaszol Rassaynak.

Ezzel a személyes vita és az ülés 7 óra után véget ért.

Kettős gyilkosság elkövetése és az édesanyja megsebesítése után felakasztotta magát egy földmives

Rahács István részegen gyilkolt

Budapest, nov. 13. A Rima völgyében fekvő Kiszólt községben borzalmas családi dráma történt. Rahács István földmives részegen ment haza. Összeveszett feleségével, fejét ragadott és súlyosan megsebesítette az asszonyt. A sikoltozásra berohant az asszony fivére, de mielőtt bármit tehetett volna, az izgatott gazda kettéhasította koponyáját. A véres tett láttára a gyilkosra vetette magát saját édesanyja, hogy megfékezze. Rahács

azonban most már szinte magánki-vül nekirohant a szerencsétlen öreg asszonynak és őt is halálosan megsebesítette. Ekkor észre vette, hogy a szobába jött a 18 éves béresgyerek, aki segélyért kiáltott. Erre a gyerekeknek is szétloccsantotta koponyáját. Ugy látszik ekkor jött rá, hogy mit követett el, mert mielőtt a szomszédok által előhívott csendőrök megérkeztek volna, felakasztotta magát.

A Szinyei-Társaság tagjai Debrecenben

A Szinyei Társaság vasárnapi kiállítására, melyre a magyar mesterek egy sora érkezik városunkba, már két festőnk, Vidovszky Béla és Zádor István festőművészek a déli vonattal megérkeztek.

Zádor István a magyar grafikusok egyik kiválósága, kinek e pillanatban Clevelandban (Amerika), és a londoni Royal Akadémiában van kiállítva, ahol mindenütt nagy sikert aratott. — Vidovszky Béla, a magyar táj nagy mestere, nemrég Békéscsabán páratlan sikert kiállítását rendezett.

A Szinyei Társaság e két kiváló tagján kívül holnap este még többen jönnek is. — Ugy tudjuk, hogy lejön Glatz Oszkár, a képzőművészeti Főiskola e. i. rektora, Kisfaludy Strobl Zsigmond, Sidló Ferenc és Szentgyörgyi István szobrászművészek és Herman Lipót festőművész.

Aki nem fél a harapós kutyától

Felmentett gazdától

Kovács József nagyecseri gazdától állt tegnap a debreceni törvényszék Serly tanácsa előtt, gondatlanságból okozott súlyos testi sérüléssel vádolva. A vádat dr. Mező Sándor ügyész, a védelmet dr. Payer Dezső képviselte. Az volt ellene a vád, hogy tanyájában levő harapós kutyáját nem látta el kolonccal és a kutya megharapta Hollaender Mór napszámot, ki ezáltal 8 napon tul gyógyuló sérülést szenvedett.

Ez év áprilisában történt, hogy Hollaender Mór a Kovács tanyával határos Boros tanyába akart menni és azon célból, hogy hamarabb tegye meg az utat, keresztülvágott a Kovácsék földjén. A gazda szántással volt elfoglalva, így nem látta a közlegelő embert; a felesége azonban észrevette és rákiabált:

— Vigyázzon hé! Hamis a kutya, meg találja harapni!

Mire Hollaender ezt felelte vissza: — Nem harap meg engem külön kutya sem!

A kutya azonban — úgy látszik, — sértve érezte magát e kijelentés által és valószínűleg megcáfolni akarván a fentebbi szavakat, hatalmas iramban tartott a most már megijedt Hollaendernek. A katasztrófa be is következett; a bosszúálló kutya beharapott lábszárát és Hollaender vállomása szerint 25 napig gyógyuló sérülést okozott.

Kovács József vallomásaiban előadta, hogy a kutya szabályszerűen el volt látva kolonccal és csakis Hollaender magatartásának köszönhető, hogy a baleset bekövetkezett. Hasonló értelemben vallottak a tanúk is. A vád alaptalan volta bebizonyítottán, az ügyész a vádat elejtette. A bíróság Kovács József és felesége ellen a további eljárást megszüntette. Hollaender Mórt pedig utasította, hogy igényeit, — amennyiben fenntartja azokat, — polgári úton érvényesítse.

Kényszer-kölcsön

és hadikölcsön kötvényeket

Dr. Balazs Jenő

bankháza, Piac-u. 89. Telefon 145.

A városi közgyűlés viharos ülése

Megszavazták a haszonbérnek leszállítását — A laktanya ügyében is elfogadták a tanács javaslatát

Katasztrófális gazdasági bukások a Dunántulon

Debrecen város törvényhatósági bizottsága tegnap délelőtt tartotta meg rendkívüli közgyűlését, melyet a sürgős ügyekben Budapestre utazott dr. Hadházy Zsigmond főispán helyett dr. Magoss György polgármester nyitott meg, reggeli 9 órakor.

A tárgysorozat első pontját Borsos József műszaki tanácsos referálta a kereskedelemügyi miniszter leiratáról, mely a pallagpusztai közút kiépítésének folytatásáról szól. Miután az út kiépítése állami érdek is szolgál, azért a közgyűlés úgy határozott, hogy kéri a kormányt, felerészben vállalja az állam a költségeket magára.

Elfogadta a közgyűlés a vasárnapi szesztilalom érdekében a kormányhoz intézendő felirati javaslatot is, — mely támogatása Békésvármegye hasonló tárgyú feliratának. Hasonló képen elfogadták azt a javaslatot is, hogy a telepedés és községi kötelékbe való felvételi díjakat az eddigi aranykorona helyett papirkoronában számítsák.

Vita nélkül fogadták el a laktanyák ügyében dr. Vass Károly tanácsnok által előterjesztett tanácsai javaslatot is, melyet legutóbb részletesen ismertettünk.

Tízmillió korona segélyt szavazott meg a közgyűlés a sátorlajaujhelyi — június havában — tüzkárt szenvedettek segélyezésére.

Hosszadalmas és helyenként heves vitát provokált a városi haszonbérletek bérleszállításának ügye, melyet Zöld József ismertetett.

Az első felszólalás

A haszonbérleszállítás elsőnek dr. Markovits Elemér szólalt fel.

— Nem érzem feljogosítva magam — mondta — hogy egyeseknek a városi közönsége terhére ajándékot szavazzak meg. Különbséget kell tenni a bérlők között a szerint, hogy több év óta bérlő-e, vagy csak első éve.

Közbeszólás a gazdáktól: Egy sincs, aki öt éve bérlő lenne! Ezek nem élvezték a konjunktúrát.

Markovits: Azért, mert valakinek az esetleges első éve nem sikerült, — nem tartja indokoltnak az egész 8—12 évre való bérleszállítást. Ha erre a lejtőre lépünk, nincs megállás. Hibáztatja a tanácsot, miért nem hajtottja be az elmaradt béreket, miért engedte, hogy négy és fél millió korona hátralékban legyenek. Ha szorgalmazta volna a fizetést, — most nem volna alapjuk a bérlőknek a kéréshez.

Steinfeld: Akkor már régen nem lenne egyetlen egy bérlő sem!

Markovits: Mikor az árverésen a horribilis árakat ígérték, akkor kellett volna megtagadni a magas bérletet a bérbeadás. Ahhoz hozzájárul, hogy fizetési halasztást adjanak, aki rá van szorulva. Akik a közgyűlési teremből most hiányoznak, a 183 bizottsági tagból, azok valószínűleg az ellenzékhez tartoznak.

Ekly: Névtelenül vádolni, ez még sem járja!

Markovits: Én nem vádlok senkit, de akik szavazni akartak, eljöttek. Azt indítványozom, hogy az előterjesztés szerint adják meg a halasztást azoknak, akiknél az indokolt, — ellenben sem az egymilliárdnyi bérelengedéssel, sem a buza- és rozs-béreknél leszállításáról szóló javaslatot nem fogadom el. Inkább a bérlőknek adják ki magasabb árkon... Hiába rázza a fejét a polgármester ur!

Mark Endre udvari tanácsos szólalt fel ezután. Markovitsnál megszabható indítványt tesz. Szerinte a közhatóságok által kötött szerződéseket morálisan védelmezni kell. Azt indítványozza, adják vissza a városi tanácsnak a javaslatot, vizsgálja meg, kik szenvedtek nagyobb kárt ezekre nézve aztán jöjjön esetleg elengedési indítvánnyal.

Dr. Freund Jenő: Az árverésnél nem a normális gazdasági szempontok voltak irányadók. Nemcsak az árverésnél volt a komolytalanság, — hanem az egész ország gazdasági viszonyaiban.

Zöld József: Komoly volt az ígret akkor!

A Dunántuloni és katasztrófális a helyzet

Freund: Azt hitték az emberek, — minden fa az égig nő. Ehez a hibához hozzá jön még az utóbbi évek rossz termése. A szanálás következtében a légvárak összeomlottak. A tanács javaslata kizárja, hogy ugyanezen az alapon ismét jöjjenek bérelengedési kérelemmel. Bebizonyosodott, hogy a buza labilis érték-mérő. Szinte katasztrófálisan hatott a középeurópai buzatermés, amely leszorította az árakat. Markovits azt ajánlja, adják ki új árverésen a bérleteket. Ezt az ajánlatot nem tudom elfogadni, hiszen a jó talajú Dunántulon is rengeteg bérlet van, amit nem tudnak kiadni.

Jóna: Garantálja valaki, hogy a város megkapja ezt a bért.

Közbeszólás: A Dunántul pedig jó termő vidék.

Freund: Tudom. Mégis katasztrófális gazdasági bukások vannak ott.

Mark Endre: A jövőt miért kell megoldani?

Freund: Azért kellett a 300—250 ezres árat megállapítani, hogy függetlenítsék a bérösszeget a buza áratól. Többet nem megyünk vissza a terményváltásra. Ezek az árak megfelelnek a békebelinek, tehát a jövő évi költségvetést biztosítva látom. — Tudom, hogy ez nagy terhet jelent a város lakosságára, de amikor ideig-óráig élvezte a város a nem normális, magas haszonbéréket...

Fényes Jenő: Én nem élveztem!

Freund: ...akkor most a terhet is viselnie kell mindenkinek. A gazdasági élet a betegségével az egész város betegséget győzött.

Dr. Szabó Ferenc: Minden felszólaló elismeri, hogy a haszonbér kérdést rendezni kell. A szerződés-kötés a pénzalutában senki sem bízott és mint új megváltást üdvözölték a buzaárlatát. Csak a következő

évek mutatták meg, hogy ez még a pénznel is rosszabb, mert a buza értéke a termés eredményétől is függ.

Ekly: Meg a tőzsdei spekulációtól.

Szabó: Mindennel spekulálnak. A 350—250 ezer koronás bérmegállapítást nem tartja a jónak. Nem lehet tudni, kinek az előnyére változtatták meg a bérleti szerződést, mert lehet, hogy a buza ára esni fog, akkor a városnak lesz előnye, ha emelkedik akkor fordítva. Az eredeti buza- és rozs-megállapítás fenntartását ajánlom. (Ellenmondások mindenfelől.) Maradjon meg a buzaárlat, melynek ára fizetendő az esedékesség napján érvényes tőzsdei kurzuson.

Dr. Fényes Jenő: Egy közbeszólás hangzott el az ellenzékieskedésről. — Ellenzékre a felelősség miatt szükség van. Azért kér az ellenzék ez alkalommal névszerinti szavazást is, mert a felelősség kérdését akarja ki-domborítani. A város költségvetését nem szabad megengedni kitenni. A városi tanács javaslata több, mint 3 milliárd hiányt eredményez, ezt községi pótdobban hajtják be. Lehetetlennek tartja a jövőre bérelengedés eszközölését. Mit szólnának a bérlők, ha a buza ára emelkedne és a város előállna azzal, hogy most már felemeli a béreket. Ha ezeket a béreket hajlandó a város leszállítani, akkor kérdezi, miért zárkózott el a város legutóbb a DMKE lakások bérének leszállítása elől?

Honnan fúj a szél?

Közbeszólások: Az más kérdés.

Fényes: Miért zárkózunk el ott, a hol a kistisztviselőnek kiszámított jövedelme van, nem pedig bérlő, a mely jövedelmez? A tönkrement kereskedő és iparos is levonja a konzekvenciákat, ha nem tud fizetni. Ez alól nincs mentesség, mindenkinek le kell vonnia ilyenkor a konzekvenciákat. Adjanak fizetési halasztást a multra, de hozzájárulnak ehhez a jövőben is, ha olyan lesz a helyzet, de csak esetről-esetre és ha olyan lesz a helyzet.

Ekly József: Nem akartam hozzászólni ehhez a kérdéshez, de miután Fényes Endre...

Fényes: Jenő!

Ekly: Legyen Jenő! Mikor ő hozzászólt, szükségesnek tartottam, — hogy felszólaljak. Aggodalommal fogadta el a 250 ezer koronás árat. Mi lesz, ha a rozs ára annyira leesik, hogy 250 ezer koronáért két mázsa rozsot kell adni a bérlőknek? Mi tudjuk, honnan fúj a szél.

Fényes: Honnan fúj a szél?

Ekly: Hol északról, hol délről. — (Derűtség.)

Egy kis vihar derűtérrel

Fényes: Ez gyanúsítás, tessék megmondani honnan fúj a szél.

Hirtelen parázs kis vihar keletkezik, innen is, onnan is közbeszólások röpködnek a levegőben.

Ekly hirtelen felcsattan:

— Kikérem magamnak, hogy engem aposztrofáljon Fényes bizottsági tag ur, engem, aki éppen ennél a javaslatnál is támadtam a tanácsot.

Fényes: Honnan fúj a szél?

Ekly: Önből fúj a szél. (Viharos derűtség.)

Ekly: Régen is megtörtént, hogy volt olyan bérlő, aki 10 ezer koronát ígért a bérletért s harcolnapra afelettig izgalomában, hogy milyen sokat ígért, az Uristen magához szólította. (Zajos derűtség.) A konjunktúrális időkben minden vonalon felemelték a béreket. Nem kívánom, — fordult most Ekly Révi Nándor felé —, hogy Révi bizottsági tag ur olyan gazdag legyen, mint a gazdabérlők legnagyobb része.

Révi: Csodálatos. Mégis meggazdagodtak a bérlők a a város földjén!

Ekly: Ha csödbe jutnak, akkor nem a város, sem a bérlők hanem a csödtömeg gondnok keres.

Révi: Mit akar tőlem, én eddig egy szót sem szóltam.

Ekly: En ezt a kérdést kényszer-egyezségnek tartom. Az a bérlő, aki ezt a szerződést aláírja, az halott.

Révi: Hősi halott lesz.

Ekly: Lehetsz még te is az! (Derűtség.)

Ekly: Dr. Szabó javaslatát ajánlja elfogadásra.

Dr. Fényes személyes kérdésben szólal fel. Amikor a vita során az ellenzék felé mutatva...

Van ellenzék, vagy nincs?

Felzúdulás: Nincs ellenzék.

Fényes: Nem politikai ellenzékertem, hanem azt, hogy erről a részről szólaltak fel az ellenzék szó-nokok. Amikor Ekly azt mondta, tudják honnan fúj a szél, ezt másképp nem lehetett érteni, minthogy erre magyarázatot is fog adni. Azt ajánlja, ne nyissák fel Eurósz szákját, mert ha a szelek kiszabadulnak, nagy veszedelem támadhat. Ne engedjünk el olyan szeleket, melyek esetleg olyan erősek, hogy még Eklyt is, aki bár elég szilárd alapon nyugszik, velünk együtt elfújja.

Révi Nándor: Sokkal szomorubb helyzet áll itt, mintsem hogy tréfálni lehetne, a gazdák szomorú helyzete. Velük szemben azonban itt állnak a kereskedők és iparosok.

Ekly: Rajtuk is segíteni kell!

Révi: Ha ők fizetéseketlenek, nem tudnak magukon másképp segíteni, minthogy elpusztulnak. Segítsünk a gazdákon, de úgy, hogy más osztályt ne érintsen. A kereskedők és iparosok valóságos agóniában vannak a pusztulás útján. Ha a gazda nem törődik vele, hogy a kereskedő tönkre megy, akkor mi sem törődünk vele, ha a gazda tönkre megy. — Egy aszályos évből nem következik, hogy 10 évre le kell szállítani a haszonbért.

Ekly: Ugy van!

Révi: Engedjék el az egész haszonbért az aszályos évre, de a szerződést tartsák tisztelben.

Bakóczy Óábor: A valuták változtatgatása veszedelmes. Nemsokára jön a pengő. Javasolja, hogy erre a kis időre hagyják meg az egész dolgot úgy, ahogy volt. Azt hiszi, Jóna maga sem vette komolyan a 300—200 ezer koronás ajánlatát.

Jóna: Legyen nyugodt, nagyon is komolyan vettem!

Bakóczy: Markovits indítványához ragaszkodik.

Jóna István: Bakóczy most itél elevenek és holtak felett, de az árveréseknél ő sem emelt szót az ellen, hogy ne adják ki a földeket olyan magas árakon. Vannak 40 kilós rozs-bérletek is a rokkantak és tisztek kezén, akik nem élhetnek ma olyan jól, mint múltjuk után megérdemelnék.

— Ugy van! Ugy van! — minden felől.

KROH ARUHAZ Bégenfeld-tér

kötött áruk osztálya

AJANL:

Fegyházban kötött női harisnya	9.—
Mussein női harisnya minden létező színben	30.—
Fűző	45.—
Fegyházban kötött férfi zokni	7.—
Finom flór férfi zokni	34.—
Elegáns divi, egész finom flór zokni	50.—
Női kötött ujjas mellény	150.—
" " kabát	220.—

Gyermek, patent szaru harsnyák 8 1/2, számonként 1000 korona emelkezésel. — Árak ezer koronára bant.

Jóna: En ezektől nem sajnálom a földet!

Felkiáltások: Senki sem sajnálja. Jóna: Ugylátszik sajnálják. (Tiltakozások.)

Steinfeld István: A kiküldött bizottság alapos utánszámítások és szemlék alapján javasolta a bérleszálítást. A szerződésükötéseknél elkövetett hibákat korrigálni kell. Ez a megoldás a lehető legjobb volt a város szempontjából is. Ha a gazda tönkre megy, az az ő dolga, azt azonban figyelembe kell venni, hogy ha a bérleket bele kergetik a tönkrementésbe, akkor a város nem 3 milliárd kárt szenvedne, hanem viseli az ódiúmat annak is, hogy 200 ezer egzisztenciát tett tönkre.

Fényes: Azért kell halasztást adni.

Steinfeld: Feltétlenül szükséges a generális rendezés is. Parancsoló szükségnek tartja, hogy letérjenek a buzavaltutáról. Ez a rendezés nemcsak hogy nem veszélyeztet az árverések komolyságát, ellenkezőleg intő példa lesz arra, hogy nem lehet a bérletekért akármilyen nagyszámú megígérni. A tanács javaslatának változatlan elfogadását javasolja

45 szóval 6 ellenében

Dr. Magoss György. Markovits Elemér és husz társa névszerinti szavazást kívánnak. Kérdezi, hogy a halasztási indítványra vonatkoztatják ezt, vagy pedig az érdemi részre:

Markovits: Csak az érdemi részre. **Magoss György:** Ebben az esetben felteszem Márk Endre javaslatát szavazásra, miszerint adassék vissza a tanácsnak a javaslat.

Ezután a kérdés feltevésehez szólnak hozzá többben, végre tisztázzák a helyzetet. Megkezdik a névszerinti szavazást a tanács indítványa fölött, miután a többi összes indítványokat elvetik.

A névszerinti szavazás eredménye az, hogy 16 szavazat ellenében 45-en a tanács bérleszállítási indítványát fogadják el.

Ezután a közgyűlés több kisebb ügyet tárgyalt le. **Magoss György** polgármester elnök 12 óra előtt néhány perccel a közgyűlést berekesztette.

A Károly Ferenc József-úton már betörők is járnak

Alig pár napja számolt be a „Debrecen” azokról az ázsiai állapotokról, melyek a Károly Ferenc József-úton és kaposzt részén uralkodnak. Akkor a dolgok közigazgatási részével foglalkoztunk. Most arról adhatunk hírt, hogy a gödrökben és tócsákban gazdag, rosszul világított utvonalon már a betörők is jó terepre találtak. Ugyanis tegnap délelőtt ismeretlen tettesek a Károly Ferenc József-út 58. szám alatti villa udvarába másztak. A villát feltörték és onnan több elemelhető holmit loptak el. Debrecennek ez a villanegyede ezek szerint minden pillanatban ki van téve annak hogy a tolvajok szabadon garázdálkodhassanak a lakosság tulajdonában. Itt említjük meg újra, hogy a Károly Ferenc József-út világítása sok kívánnivalót hagy maga után. Gyéren, vagy sehogy sincs világítva, amiből nagyon sok betörés, lopás és egyéb büncselekmények származhatnak.

A csehek megsemmisítik a reformátusok énekeskönyveit

Bertók Béla, a Ruszinszkóba szakadt reformátusok püspöke mindenre kiterjedő püspöki jelentésében azt hozza tudtára a református híveinek, „hogy református énekeskönyvünket, melyet nagy áldozattal becsátottunk közre, a kormány a templomokból és iskolákból kitiltotta, sőt újabban összeszedésüket és megsemmisítésüket rendelte el, hogy még a családban se élhessenek vele.” Vajjon mit szól ehhez a Népszövetség s mit szólunk hozzá mi, akik erről értesülünk!

Színház

Csokonai színház műsora:

November 14-én *A vihar*. Színjáték. Bérletszűnet.

November 15-én délután *Pintyőke*.

Operett. *Jaczkó Cica* vendégfellépt. *Olcsó helyérek*. — Este 7 és fél órakor *A vihar*. Színjáték. Bérletszűnet.

November 16-án *A vihar*. Színjáték. A bérlet.

November 17-én *A vihar*. Színjáték. Bérletszűnet.

November 18-án *A vihar*. Színjáték. B bérlet.

November 19-én *A vihar*. Színjáték. C bérlet.

November 20-án *A vihar*. Színjáték. D bérlet.

Shakespeare „Vihar”-ja

(Bemutató előadás.)

Lehetetlen elzárkózni ama föltevés elől, hogy a nagy angol szellem-fejedelem önmagát személyesítette meg utolsó irásművének Prospero alakjában, mielőtt bucsút vett volna a színpadi uralkodástól s miután valamit Prospero összetöri varázsló pálcáját, ő is eldobta iró tollát, mellyel ime évszázadok múlva is annyi gyönyörűséget varázsol az emberi lelkebe.

Az emberben élő lelkeséget, a szívekben rejtőzködő poézist, jó és szépre törekvést Ariel szellem-alakjában testesíti meg Shakespeare, míg a rosra öszötkelő nemtelen vágyakat, a bujtozatva dobzó szívenvelmeket Caliban szörnyeteg szeméjében.

Prospero (László Gyula), akit leányával (Halasy Mariska) egy szigetre száműznek királyi testvére (Csolnakossy Gyula) és cinkostársai, varázsló erőt nyer s mikor királyi utódja udvarával hajóra száll Prospero földöntúli hatalmával fogva vihart támaszt. A hajón levők mind a szigetre menekülnek, ahol Prospero megkínözza egy kicsit háborgó lelkiismeretüket, aztán megbocsájt nekik, annyival is inkább, mert a leányát megszereti s hitvesül fogadja Ferdinánd (Rajz Ferenc), a király fia.

Az előadás a maga stíl- és korszerű rendezésével, illuziót keltő látványosságával, de legkiváltképpen a szereplők művészi készségeivel sokáig feledhetlen lesz a debreceni publikum előtt, amely közönség csak a legteljesebb elismeréssel honorálhatja *Bárony Aladár* kivételes rendezői talentumát. Az első kép süllyedő hajója s háborgó tengerére a mi színpadunkon még nem

látott boszorkányosan ötletes produkum.

Az előadás még az eddigi klasszikus előadások színvonalának is fölébe emelkedik.

Halasy Mariska sajátosan egyéni nagy művészete most is ott csillogott az összesen, **Hermann Manc** poétikusan üde, bájos alakítása egy tavaszi hajnalodás jótékonyan ható derűjét árasztotta maga körül, különösen a **Thuróczy Gyula** hatalmas művészi erővel megrajzolt szörnyetege mellett. **László Gyula** egyike a legjobb magyar klasszikus színpadi művészeinknek. **Prosperó**ja méltán sorakozik előző alakításai közé. **Szigeti Jenő** és **Tamás Benő** a klasszikusan nemes humor hangján szóltak a közönséghez, míg a többi szerepekben **Csolnakossy, Endrődi, Antók, Kristóf** és **Rajz Ferenc** alkottak stilszerű keretet.

A karzaton elhelyezett több hangszerrrel megrősített zenekar, a **Beethoven** mélyen tartalmas muzsikáját megértőknek igazi művészi gyönyörűséget szerzett. — Sajnos, hogy ebben a művészi élvezetben gyakran megzavarta a hallgatókat a publikumnak nagyon ildomtalanul tapintatlanul viselkedő része, mely az „Egmont-nyitány”-hoz későn jött, a színpadon számok lehalkított előadásai alatt a lesötétített nézőtéri szünetek alatt is folyton zajongott. Ettől eltekintve — mely sajnálatos esemény megismétlődésében okunk van kételkedni — a publikum értelmesebb része teljes elismeréssel volt a zenekar elősöngy működése iránt s különösen sok dicsőítést kapott **Szabó-mány** Endre, aki ez estén eddig legnagyobb művészi sikerét aratta.

A szellem-jelenésben nagy tettség mellett, igazi táneművészettel vettek részt egy balett-számmal az előadásban **Saltanova** és **Nikitin** orosz táneművészek, a szintársulat hat hölgytagjából alakított balettkar élén.

Sz. Z.

Színházi iroda jelentése:

„*A vihar*”, Shakespeare monumentális látványos színjátéka szenzációs sikert aratott tegnapi bemutatója alkalmával. Maga a színpad új berendezése ritka látványosság. Az I. képből tomboló elemekkel jödeig küzködő és végre elsüllyedő hajó oly realizmussal van megcsinálva, amilyenre még eddig nem volt példa és a probléma tökéletes megoldásának mondható. A többi kép nagyszerű fényhatásai és technikai újításai az igazgatóság áldozatkészségét és **Bárony** főrendező genialitását dicsérik, ki a technikai személynéppel váltva hetek óta dolgozott és fáradozott a tökéletes siker és illuziókeltés megvalósításán. — **Halasy Mariska**, **Hermann Manc**, **László Gyula**, **Tamás Benő**, **Szigeti Jenő**, **Rajz, Endrődi, Csolnakossy, Antók, Kristóf** teljes tudásuk kifejtésével mozdítják elő ezt a ritka sikert.

„*A vihar*” előadásain külön látványosságot képez **Sophie Saltanova** és **Alexandra Nikitin**, a volt orosz cári balett szülő táncszámainak bravos táncosai és az általuk rövid idő alatt betanított női balettkarral.

Beethoven klasszikus műveiből van összeállítva „*A vihar*” gyönyörű kísérő zenéje.

Jaczkó Cica vasárnap délután olcsó helyárakkal a „*Pintyőke*” operette címszerepében. Még egyszer lesz alkalma a debreceni közönségnek az oly gyorsan szívbe fűközőt gyermek-primadonna művészetében gyönyörködhetni. A kedves operette, melyben a kis csodagyermeknek alkalma nyílik minden tudását érvényesíteni, nemcsak a felnőtteknek hanem a kis művésznő gyermekpajtasainak is egy feledhetlenül élvezetes és szórakoztató délutánt szerez.

A mozgószínházak műsora:

Meteorban vasárnap „*Fekete kapitány*” és **Bellboy 13.** Főszerepben **Douglas Maclean**, a **Hottentott** főszereplője.

Ma kerülnek Rákosi és társai a statáriális bíróság elé

Elnök: **Langer Jenő**, vádló: **Misko** és **Ágost**

Budapest, november 13. Váratlan fordulat történt ma a korai délutáni órákban a budapesti büntető törvényszéken. **Rákosi Mátyásék** kommunista bűnügyében. A büntető törvényszék elnöksége intézkedett, hogy **Rákosi Mátyásék** bűnügyében a statáriális tárgyalást holnap délelőtt 10 órakor kezdik meg. A statáriális tárgyalást **Langer Jenő**, a büntető törvényszék elnöke vezeti a vádat **Miskolczy Ágost** dr. királyi ügyész képviseli.

A vádlottak padjára holnap délelőtt lázadásra irányuló szövetség büntette címén: **Rákosi Mátyás** volt népbiztos, **Weinberger Zoltán**, **Óry Károly**, **Tóth Györgyné** szül. **Hámán Kató** és **Göggös Ignác**ot ültetik le.

Értesülésünk szerint a statáriális tárgyalás két napig fog tartani. A büntető törvényszék elnöksége a déli órákban utasítást adott a nagy esküdtészi terem rendbetozatalára és kitisztítására.

Megölésse! fenyegette a szüleit, mert nem adtak pénzt mulatásaihoz

Elek Gábor hajdubüszörményi leányfiatalokora dacára hamar szülőknek adta magát. Éjszakánként a büszörményi kocsimáknban nagy tivornyákat rendezett. Természetesen mulatozásaihoz pénzt legitim uton nem tudott keresni, így gyakran vette igénybe a szülei pénztárcáját. **Elek Gábor** édesanyja egyideig pénzelte fiát, de mikor legutóbb egy nagyobb számlát nyújtott be, annak kiegyenlítését kereken megtagadta. Erre a fiu fenyegetőzni kezdett és azt mondotta, hogy öreg szüleit elteszi láb alól, ha nekik pénzt nem adnak. A szülők feljebbérésére a hajdubüszörményi csendőrség letartóztatta **Elek Gábort** és tegnap átadták a kir. ügyésznek — Tegnap hallgatta ki dr. **Takó Ferenc** vizsgálóbírósegéd **Elek Gábort** és kihallgatása után előzetes letartóztatását elrendelte.

Ezermillió főnyeremény

nem mindenkinek jut, de főnyereményszámba menő jó és olcsó cipőt mindenki vehet a

Luxus cipőáruházban PIAC UCCA 16. Aiföldi Takarékp. palota.

Kabát, kosztüm, ruhaszövetek

sejlemek, divatflanelék és mindenféle

OSZI DIVAT UJDONSÁGOK naponta érkeznek.

Kirakatainkat sziveskedjenek figyelemmel kísélni.

Aszódi és Róth divatáruház

A Közs. Tisztv. Orsz. Szöv. szerződéses szállító. Tiszviselőknék 5 százalékos kedvezmény.

Hírek

A Svetits Intézet ünnepe

Műsoros előadás

A Svetits intézet, mely tudvalegőleg ujjá, hatalmassá épült ki — hivatalosan vasárnap nyílik meg.

A megnyitót teljesen ünnepi keretek között fog lezajlani. És az ünnepeken nemcsak a hivatalos egyházi funkcionáriusok, de az iskolának egykori növendékeiből is sokan megjelennek. Az intézet hatalmas dísztermében kormányzósági ülés lesz 11 órakor.

A megnyitót beszédet dr. Lindenberger János prépost fogja tartani; ünnepi beszédet mond dr. Láng Nándor egyetemi tanár, iskolaszéki elnök. Majd az intézet növendékei allegorikus életképet mutatnak be *Az iskola megnyitása* címmel. Ezután a testvér tanintézetek fogják üdvözölni az új iskolát.

Délután a Svetits intézet növendékei műsoros délutánt rendeznek. Az ünnepség már teljesen elő van készítve s az, az előlekekből ítélve, impozánsnak ígérkezik.

— *Megfellebbezték a sámsoni lelkészválasztást.* Ismeretes a debreceni közönség előtt is az a lelkészválasztás, amely nem régen fojt le Hajdusámsomban. A hétszázon felüli szavazókból csak nagy erőfeszítéssel tudták a kortések 190-et lezavaztatni. Ebből a választásból győztesen Kiss János szernyei lelkész került ki. Ez ellen a választás ellen nyújtottak be az egyházmegegyei bírósághoz panaszt. Részteljesen nem áll módunkban felsorolni a felebbezésre szolgáló okokat. De illetékes köröknek nagy elvi jelentőségű határozatokat kell majd hozni, épen abból kifolyólag, hogy szabad-e önként elhagyni akkor a gyülekezetet, amikor a lelkészre szükség van, mert be nem tölthetik más sal a lelkézi állást. Különben más okok is forognak fent, ami valószínűvé teszi a mielőbbi új lelkész választás kitűzését.

— *Zászlószentelési ünnepély.* A Szociális Misszió Társulat debreceni csoportja november 15-én, vasárnap tartja zászlószentelési ünnepélyét. A zászlószentelés délelőtt fél 10 órakor a r. kath. templomban tartandó ünnepi mise keretében történik. Délután fél 4 órakor a r. kath. gimnázium dísztermében díszközgyűlés lesz, amelynek gazdag programjából kiemelkedik Farkas Edith országos elnöknő és dr. Lukács József főgimnáziumi igazgató beszéde. Este 8 órakor az Arany Bika üvegtermében tea-estély zárja be a zászlószentelési ünnepélyt.

— *Tanítók gyűlése.* A református tanítótörsület ma d. u. 4 órakor az egyház tanácstermében tartandó gyűlésén mutatja be Budapesten is nagy feltűnést keltett számtantantási mód szerűt *Gáspár* Dezső szegedi községitanító. A tanítótörsület tagjait, a tanügybarátokat és érdeklődőket szívesen látja, szeretettel meghívja: az elnökség.

— *Széchenyi-emlékünnap a zsidóredgimnáziumban.* A zsidó-redgimnázium, mint a többi magyar középiskolák, megünnepli Széchenyi föllépésének századik évfordulóját. Az iskolai ünnep f. hó 15-én, vasárnap délelőtt fél 10 órakor lesz a hitközség tanácstermében, erre a szülőköt és az iskola barátait ezuton is meghívja — az Igazgatóság.

4000 koronáért hétköznap a *Debrecen* és a *Tiszántúli Hírlap* közli 10 szavas alkalmi apróhirdetését.

Karzati vihar a „Vihar” előadása alatt

Egy Shakespeare rajongónak ellopták a zsebóráját

Tegnap este a Csokonai-színház „Vihar” premierjén nemcsak a színpadon volt vihar, de vihar volt a karzaton is. Ezt a vihart egy órának titokzatos eltűnése és megtalálása okozta. — Az történt ugyanis, hogy az egyik Shakespeare bámuló az I. felvonás után azon vette magát észre, hogy valaki az óráját ellopta láncostól együtt. A megkárosult karzati atyafi rémülten rohant az első szünet alatt a rendőrhöz és fájdalmasan adta elő panasztát:

— Jaj, biztos ur, az órámot kilopták a zsebemből.

— Igen, — volt a válasz, — na majd utána nézünk.

És azzal Takaró rendőr a szünetben drákói szigorral megszólalt:

— Na, uraim és hölgyeim, valaki a másik zsebéből kiloptott egy órát láncostól. Nem gyanúsítok senkit, de ha az óra meg nem lesz, mindenkit sorra motozok a következő szünetben.

Hogy a vihar II. felvonása milyen volt, azt a kritikusunk írja meg. Mi csak azt írjuk meg, hogy a karzaton ellopott óra a II. felvonás utáni szünetben megkerült.

Mielőtt megkezdődött volna a moztás, egy bájdus szakácsné örömteli hangon kiáltott fel:

— Meg van az óra!

És azzal egy a Vihar egy másik bámulójának kabátja hátsó szélére mutatott.

Az ügyes zsebtolvaj, attól félvén, hogy blamirozni fogja magát, egy férfi háta mögé surrant s annak kabátja hátsó szárnyára akasztotta az órát láncostól együtt. Még pedig oly módon, hogy a lánc karabinerjét a színpadra bámuló kabátja szélébe akasztotta be.

Persze most az ügyes zsebtolvaj kilétét kutatja a rendőrség. — Ez azonban a Vihar után távozó közönséggel elpárolgott s így kilétét aligha sikerül megállapítani.

Borközi hangulatban

Csendélet a Martinkán — Főtargyalás a törvényszéken

Ez év január 4-én éjféltkor egy vidám társaság hagyta el Imre Ferenc martinkai kocsmáját. A társaság Bihari István, Lisztes László és Lisztes István tagokból állt. Amint az elhagyott országutra kiértek, nem messzire egy sötét tömeget pillantottak meg. Kozák István, Sellén Ferenc, Pincés István, Varga Ferenc, Sallai György, Gombos István és a kiskoru D. J. álltak ott, várva a Bihari-társaságra, kikkel szemben nem a leggyöngédebb érzelmekkel viselkedtek.

Az ügynek számai régebbi időre időre nyulnak vissza. Az egyik Lisztes-leány menyasszonya volt Pincés Istvánnak, de aztán elhagyta azt. Így Pincés rossz szemmel nézett a Lisztes-családra.

Mikor a Lisztes-fiukat és Biharit a Kozák-csoport meglátta, fenyegetődni kezdett, mindazonáltal tettelegességre nem vetemedtek. Bihari a tegnapi törvényszéki tárgyaláson vallomásaiban előadja, hogy a hangulat nagyon feszült volt és kis hiba,

hogy egymásnak nem mentek. Lisztesné azonban már ettől is megijedt és kocsisukat, Nagy Jánost elszalasztotta a csendőrkért. Ezek hamarosan meg is érkeztek és leszerelték az hangos társaságot.

Kozákék azt vallották, hogy bennük semmiféle támadószándék nem volt, nem akartak ők senkit sem bántani.

Az érdekes ügyet tegnap tárgyalta a debreceni törvényszék Serly-tanácsa. Serly elnök feladja a kérdést Biharinak:

— Kívánja a vádlottak megbüntetését?

— Hát kérem szépen — volt a válasz — fejenként 100.000 koronára kérem őket megbüntetni.

Erre az elnök felvilágosította az atyafit, hogy büntetést nem szabhat meg, csak a kérdésre felelet.

Bihari nem kívánta a vádlottak megbüntetését, a bíróság sem látta beigazoltnak a magánosok elleni erőszak vádját, mire az összes vádlottakat felmentette. Az ítélet jogerős.

— *Az adózók befizetéséről.* A városi adóhivatal a torlóadások elkerülése végett felhívja az adózók figyelmét a folyó évi negyedik negyedik negyedévi, továbbá a hátralékos adók befizetésére. A befizetés postatakarékpénztár útján 31713 sz. csekk-számlán is eszközölhető. — A befizetési lapon feltüntetendő milyen adótartozásra történik a befizetés. — Az adózó, aki a befizetést posta útján teljesíti, előzőleg jelenjen meg az illetékes kerületi adóhivatalnál, ahol pontos felvilágosítást nyer a befizetendő összeg nagyságára. — A befizetési lapok díjtalanul a városi adóhivatalnál, iktató-hivatal 4/a. számú szobába szerkeztők be.

— *Halálozások.* Az állami anyakönyvi hivatalnál a következő halálozásokat jelentették be: Farkas József rk. 15 hónapos, Steinfeld-uradalom. Várakozó Gyuláné Török Juliánna, ref. 60 éves, Hajdúhadház. Dr. Virág Ferenc rk. 49 éves, Kisvárd. Hegyi Endréné Karap Zsuzsanna ref. 55 éves, Maróthy György u. 4. Szapanos Lajos ref. 30 éves, Kiszántó.

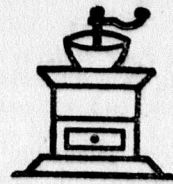
— *Ch. Perczel Carola és Adler René tánciskolájában,* Bika-kisternem, az új gyermek-kolon 14-én, szombaton délután 5 órakor kezdődik. — Beiratkozni lehet ugyanakkor.

„KORONA” kenyérgyár

lerakatalában:

Fehérkenyér	5600.—	o-ás liszt	6000.—
Buzakenyér	5000.—	Pillelt buza liszt	5000.—
Kétszeres kenyér	4000.—	6-os liszt	4600.—
Félbarna kenyér	3600.—	Korpa	1600.—

Ügyeljen bevéásárlásainál

védjegyünkre!

Ami a valuták között
A svájci frank,
Az a hűvök között
A valódi FRANCK.

D. 117 O. 25 I. — V. 2.

— *Palotai Ambrus haláláért senki sem felelős.* A tegnap délutáni vasutelgázolás ügyében a rendőrség tegnap már teljesen befejezte a vizsgálatot. Pontosan megállapítást nyert, hogy a halálosvégi vasuti elgázolás véletlen szerencsétlenség következtében állott elő s azért mást, mint a halálra gázolt Palotai Ambrust, nem terhel a felelősség. A vonat által derékban kettészelt Palotai Ambrus holttestét kiszállították a bonctani intézetbe, ahol felboncolták tegnap délután dr. Takó Ferenc vizsgálóbírósegéd jelenlétében. A boncolást dr. Orsós Ferenc egyetemi professzor végezte s a halál okául elvérzést és hasfalrepedést állapítottak meg. — Az ügy iratait a rendőrség már áttette a kir. ügyészségre.

— *Értesítés.* Értésítjük vízfogyasztó közönségünket, hogy f. hó 15-én vasárnap reggel 8 órától déli 12 óráig a hálózatunkon eszközendő munkálatok miatt csak redukált lesz a vízszolgáltatás. Kérjük az érdekelteket, hogy még 8 óra előtt vegyenek maguknak egész napra tartalék vizet. — Világítási vállalat.

— *A Fogtechnikusok országos szövetsége rendezésében magyar fogtechnikus mesterek folyó évi november hó 14—15-én, a régi képviselőház nagytermében, Budapestten, Országos Kongresszust tartanak, melynek programja a következő: Első nap: A fogászat helyzete Magyarországon és az európai államokban. — A fogtechnikus kérdés elintézése. — Második nap: Tudományos szakelőadások; előadók hazai és külföldi szaktekintélyek.*

— *Értesítés.* Értésítjük villamos áram fogyasztó közönségünket, hogy f. hó 14-én, szombaton déli 12 órától délután 1 óráig a hálózatunkon eszközendő munkálatok miatt, Teleki-, Timár-, Vigkedvői, Varga-, Batthyányi-, Szentanna-, Kossuth-, Méliusz-tér, Csapó-, Burgondia-, Rákóczi-, Eötvös-, Egy-malom-, Maróthy György-u, Péterfia-u. páratlan oldal és ezeknek környékén nem lesz villamos áram szolgáltatás. — Vil. Vállalat.

— *Születések.* Az anyakönyvi hivatalban a következő születéseket jelentették be: Raesko Erzsébet bejárónő, fiu, Róbert, Bálint István fia, István, Rác Gábor fia, leány, Mária, Barna Ferenc honvéd altiszt, leány, Éva, Némethy Bálint béres, fiu, István, Kovács András kerékgyártó mester, fiu, András, Páskuly György mozdonyfűtő, leány, Erzsébet, Papp Lajos kishérlő, fiu, Károly

A debreceni kirakat-verseny-ről és más szenzációs ipari és kereskedelmi eseményekről számol be a „Tiszántuli Ipar és Kereskedelem új száma

A Tiszántuli Ipar és Kereskedelem — Debrecennek és a Tiszántulnak ez az egyetlen ipari és kereskedelmi hetilapja. — most megjelent számában olyan eseményt jelent be, amelyet bizonyára a legnagyobb érdeklődéssel fogad Debrecen egész kereskedővilága és közönsége. Arról van szó, hogy a Tiszántuli Ipar és Kereskedelem december derekán, a karácsonyi vásár alkalmával, nagyszabású kirakatversenyt rendez Debrecenben amelynek két első díját amerikai adományokból biztosította már maga a lap. Különösen a mai súlyos viszonyok közt rendkívül nagy jelentősége van ennek a kirakatversenynek, amikor is módja nyílik megmutatni a debreceni kereskedelemlének, hogy tehetség és ügyesség dolgában semmivel sem marad el a főváros mögött. A Tiszántuli Ipar és Kereskedelem ezt az akcióját az a megfigyelés érte, hogy a debreceni kereskedelmi és iparkamara kereskedelmi szakosztálya vállalta el a kirakatverseny vezetését és szakzerű lebonyolítását és így annak nagy sulya és sikere minden tekintetben biztosítottak tekinthető.

A tiszántuli ipar és kereskedelem érdekeinek legmesszebbmenő támogatásában a Tiszántuli Ipar és Kereskedelem ez a száma is sok milliárdos munkaalkalmat és kereseti lehetőséget tár föl a tiszántuli ipar és kereskedelem részére. Balázs Károly kormányfőtanácsos, debreceni üzletvezető, a debreceni üzletvezetőség be ruházási programját ismerteti s ezenkívül a Tiszántuli vállalkozás e. állandó rovat még számos munkaalkalomra hívja föl a tiszántuli vállalkozók figyelmét, akik igazán nem nélkülözhetik a Tiszántuli Ipar és Kereskedelem e. lapot.

Nagy József, a Kereskedő Társulat főtitkára, vezető helyen a kereskedők szeretetiháza ügyében emeli fel szavát, dr. Diezig Alajos a hajdu városok forgalmi adósréshúre mutat rá, Lechner Lajos pedig az új ipartörvényt kritizálja.

A Tiszántuli Ipar és Kereskedelem megfelel arra a kérdésre, hogy: **Mit árusíthat a vegyes-kereskedő?** — a henteseknek, mészárosoknak rendkívül érdekes husipari rovatot ad, amelyeken kívül a közlekedési rovat, a nagykereskedői árak, rengeteg hír gazdagítja a lap tartalmát.

A Tiszántuli Ipar és Kereskedelem ma már egy nagy és független nyilvánosság, amely egyre nagyobb sulyal harcol a Tiszántuli iparért.

kiskereskedőiért, vállalkozóiért, üzletembereéért. Nem csak szóval, de tettekkel is ott áll mellettük s ma már tudják az egész Tiszántulon, — hogy erre a lapra igazán szükségük van, ennek hasznát látják. Ezt bizonyítja a Tiszántuli Ipar és Kereskedelem páratlan népszerűsége az egész Tiszántulon és az a ritka jelenség, hogy a Tiszántuli Ipar és Kereskedelem iránt még az amerikai magyarság köréből is a legmelegebben

érdeklődnek.
A Tiszántuli Ipar és Kereskedelem előfizetési ára egy negyed évre mindössze ötvenezer korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debrecen, a Tiszántuli Hirlap nyomdája. Egyes számonként kapható Debrecenben és a Tiszántul nagyobb helyein a trafikokban, újságárusítóknál. Olvassák az egész Tiszántulon! Ha még nem előfizetője, rendelje meg mielőbb!

Történet egy debreceni kutyáról, amely állítólagos adókötelezettségei elől menekült a halálba

Megindult a nyomozás az éretlen tréfa szerzője ellen

Szerdáról esütörtökre virradó éjszaka a Kossuth-utca elején szolgálta tot teljesítő vitéz Bárony József rendőr egy különös kosarat talált a városházának Városház-utcai bejárata előtt. A kosár szabályosan le volt pecsételve. A rendőr a kosarat elvitte a rendőrségre. A kosár felbontása után a rendőrség ámulva állapította meg, hogy abban egy kutya hullája tarkállik. A kutya mellére egy tábla

volt köve a következő felirással: *„A nehéz viszonyokat nem bírtam ki, öngyilkos lettem, mert az adókat nem tudtam befizetni.”* Az ominózus kutya földi maradványait a sintérekkel szállították el, egyben nyomozás indult az éretlen tréfa ismeretlen szerzője ellen. — Egyébként a rendőrség az ügy iránt áttette a városi előjárásához.

— **Ismét gyilkolt a marólug.** —

Kosztin József két éves halápi fiúcska szerdán szüleinek lakásán véletlenül maróluggal telt pohárba kóstolt. A fiúcskát súlyos belső sérüléseivel kiszállították a gyermekklinikára, ahol ma reggel meghalt. A fiúcska halálesetét bejelentették a kir. ügyész ségnek. Dr. Takó Ferenc vizsgálóbírósegéd elrendelte Kosztin József holttestének felboncolását, mely ma délután a bonctani intézetben dr. Takó Ferenc vizsgálóbírósegéd jelenlétében meg is történt. Minthogy a fiúcska halálánál a gondatlanság esete látszik fennforogni, így vizsgálat indult meg annak megállapítására, hogy a gondatlanság gyanúja ki ellen látszik fennforogni.

— **Csalásért elítélt villamos kalauz.**

Kovács Ferenc villamos kalauz a He-lyi érdekű vasutnál volt alkalmazva. A múlt év március 28-án felszálltak a villamosra Frenzel Sámuel és Rosenfeld Hermann debreceni lakosok. A kalauz a két utasnak hamis jegyeket adott, majd amikor az ellenőr felszállt, újra jegyet akart váltatni velük. A két utas feljelentette a kalauzt kit tegnap vont felelősségre a debreceni törvényszék és csalásért egy hónapi fogházra ítélte.

— **Elütötte a villamos.** Csütörtökön

a délutáni órákban könnyen végzetes sé válható elgázolás történt a Nagytemplom előtt. Barna Imréné debreceni lakos a Nagytemplom előtti parkon keresztül lakása felé igyekezett. Ugyanebben az időpontban haladt a Nagyerdő felé a 27-es számú villamos kocsi, mely Barna Imréné elütötte. Könnyeb bésérülésekkel a mentők kiszállították a klinikára. Állapota nem súlyos. A rendőrség a belesetből kifolyólag a vizsgálatot megindította. Az eddigi megállapítások szerint gondatlanság vagy figyelmenl vezetés a 27-es villamos vezetőjét nem terheli.

— **Vargáné azért szüntette be a**

hólabdaüzérkedést, mert nem vásároltak szelvényeket. — A napokban Vargha Imréné Virág-utca 34. sz. alatti szatócs ellen feljelentés érkezett a rendőrségre. A feljelentők elpanaszolják, hogy Vargháné hólabda üzérkedést folytat. A feljelentés alapján a rendőrség nyomozást indított és megállapítást nyert, hogy Vargháné két hónappal ezelőtt tényleg belekezdett a hólabda üzletbe. Saját vallomása szerint ez az üzlet nagyon gyengén ment, ugyanarra, hogy a hólabda üzérkedést be kellett szüntetnie. Az általa forgalomba hozott hólabda szelvények iránt olyan gyér érdeklődés mutatkozott, hogy ő saját maga beszüntette a hólabda szelvényeinek árusítását. Ennek pontos megállapítása után a rendőrség az eljárást Vargháné ellen bezüntette.

— **A Kereskedők és Utazók Egyesü-**

lete ezton értesíti tagjait, hogy az elmúlt évben közkedvelté vált szombat esti társasösszejöveteleket f. hó 14-én szombat este ismét megkezd. Felkéri a t. kartársakat és hozzátartozóit, hogy szombaton este fél 9-kor az egyesület clubhelyiségében — (rohner) minél számosabban jelenjenek meg.

— **Egy fiatalkoruakból álló bün-**

szövetkezetet leplezett le a debreceni rendőrség. — Az elmúlt napok egyikén az államrendőrség detektívjei érdekes bünszövetkezetet leplezt le és fogott el. A bünszövetkezet tagjain egytől egyig apró fiatalkoru suhancok, akiket a szülőik gondatlansága és a nehéz idők dobta ki az utca sajós forgatagába. A fiatalkoru betörő-banda tagjait a rendőrségen kihallgatták. A kihallgatás anyaga azután szenzációs részletekben világította meg az utcára kidobott és züllésnek indult gyermekek mostani hanyatott életét. — Pontos megállapítást nyert, hogy a fiatalkoru bünszövetkezet tagjai 150 lopást, betörést és zseblést követtek el. — Elek Ferenc dírendőrfogalmazó a kihallgatás meg ejtése után átkísértette a bünszövetkezet tagjait a debreceni kir. törvényszék fiatalkoruak bíróságához. — Valamennyi fiatalkoru bünszö ellen eljárás indult.

— **Mikor a borbély fogat huz.** Ké

évvel ezelőtt, 1923 decemberében történt, hogy Buczko István erdőőr beállított Hermann Gyula Nyilas-telepi fodrászmasterhez és kérte, — hogy huzza ki a fogát. Hermann, aki a haretéren a fogorvos szerepét töltötte be, vállalkozott a feladatra. — Egy nagy fogóval nekiállt az áldozatnak és kezdte a fogat huzni. A műtét azonban nem sikerült, mert a fog eltört és az alkalmi fogorvos erősen megsértette a páciens fogmedencéjét is. Buczko nem hagyta ennyiben a dolgot, hanem feljelentette a borbélyt gondatlanságból okozott súlyos testisértés miatt. Az ügyet tegnap tárgyalta a debreceni törvényszék Serly tanácsa. A tárgyaláson ki lett hallgatva dr. Hajnal Dezső fogorvos, mint szakértő. Kifejtette, hogy egy foghuzás helyre rendez körülmények között négy hónap alatt gyógyul, jelen esetben azonban hat hónap kellett a gyógyuláshoz. A kontár fogorvos műtete tehát két hónappal késleltette a gyógyulást. Dr. Mező Sándor ügyész vádbeszéde után a bíróság bünszönek mondta ki Hermann Gyulát és öt százezer korona fő és ötvenezer korona mellékbüntetésre ítélte. Ugy a vádlott, mint az ügyész felebbezést jelentett be.

Előre!

Csak egy cél felé!

MAGYAR RUHAIPAR

Debrecen legnagyobb férfi, fiu ruha áruházába hol nagyon olcsóért szép, jó és tartós férfi, fiu ruhák, kabátok szerezhetők be.

DEBRECEN, PIAC UCCA, (közvetlen a „BIKA” alatt.)
KÉREM A CÉGRE ÜGYELNI!

— **Rendőri hírek.** Siró Ferenc Homokkert-utca 123. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, — hogy ismeretlen tettesek lakásából több ruháját ellopták. — Csüdör Ferencnek viszont Péterfia-utcai lakásáról lopták el fehérneműt. Nyomozás indult a tolvajok ellen. — Kozma Ferenc Faiskola-utca 19. sz. alatti udvarán levő istállójából lószerszámokat loptak el. Feljelentésre a rendőrség nyomozza a tolvajokat. — Dóczy Béla Kigyó-utca 8. szám alatti lakos fűszerművét a múlt este feltörték, onnan fűt, az udvarról csirkét, tyúkot, a tornácra pedig szőnyeget és pokrócot loptak el. A rendőrség nyomozást indított, de még a tolvajoknak nem sikerült nyomukra akadni.

x **Erzsébetnapra** legszebb élővirágok megrendelésre kaphatók **SIMKOVICS** élővirágüzletében, Kosuth-utca 11., Kardos-ház.

x **Kutyabőrkeztűk** (csattos, bélelt) 150.000, gyermekek részére 100 ezer, szőrmebéléses könyvökig érő autókészítők 300 ezer koronáért kaphatók **Vitáriusnál**, Piac-u. 16.

x **Orvosi hír.** Dr. Balázs László rendelését Deák Ferenc-utca 10. sz. megnyitotta.

x **Rubinstein Erna** hegedűművész nő egyetemes hangversenye december 1-én a **Bikában**.

A „**Debrecen**”, „**Tiszántúli Hírlap**” és a „**Debreceni Hétfői Ujság**” apró hirdetései a legeredményesebbek.

x **Mit hirdet az Ingóságközvetítő** (Calvin-tér 19. ref. püspöki bérpalota, Telefon 11—99.) Nagyszabású őszi vásárt tart az Ingóságközvetítő, amelyen a legjutányosabb áron szerezheti be szükségleteit mindenki. Páratlan alkalmi vétel: valódi mesterhegedű, gordonkák, gitárok, cimbalmok, dísztárgyak, régiségek, két békebeli minőségű részegység, istház tiszta, szobagőzfűzők, komótok, ingaórák, belyeggyűjtemények, tükrök, mosdók, iskolatáska tizenháromezer koronáért, káposztagyaluk, egy nagy komplett ablakok, vendéglői pult és mindenféle ingóságok. Butorosztályunk a legolcsóbb áron ajánl: egész hálókat, vas- és rézbutorokat, gyermekágyakat, összecusukható sodronybetétes vaságyakat, fa- és széntartókat, vasfogasokat, mosdókat és mindenféle butorokat. Heti vagy havi részletfizetésre is adunk: futószőnyegeket mindenféle színben és a legolcsóbb áron, férfi és női télikabátokat, ruhákat, nagyon olcsó ágyterítőkarnitúrákat, mindenféle butorokat, ágylévaló gyapjuszőnyegeket és mindenféle ingóságokat. — Keresünk megvételre: korcsolyákat, kályhákat, hintaszékeket, betegtolókosikat, szobaklozetteket, hencsereket, diványokat, íróasztalokat, bógarnitúrákat, könyvszekrényeket, varrógépeket és mindenféle ingóságokat. Az amerikai Underwood-írógépek Debrecenben kizárólag az Ingóságközvetítőben rendelhetők meg részletfizetésre is. Ha ismerőseinek külföldre ajándéktárgyakat akar küldeni, jöjjen el az Ingóságközvetítőbe, ahol valódi borkézimunka-ridikülök, bortárcák, debreceni és hortobágyi emléktárgyak, specialitások kaphatók.

Sport

A DTE vezetősége felkéri a következő játékosokat: Fehér II. — Polyik, Papp. — Szöllősi, Fehér I, Megyeri, Kriszter, Paszternák, Kiss L., Burger, Weisz L., Farkas, Nánássy I., hogy

vasárnap délelőtt 1 órakor a DTE-pályán feltétlenül pontosan jelenjenek meg. — **Intéző.**

A D. Postás felállítás.

A Debreceni Postás Sport-Egylet vasárnap mérkőzik Budapesten a Demény-díj serlegdöntőjében. — A felállítás a következő: Illés, Kiss Péterffy, Fancsovits, Pruzsinszky, Osváth, Haitzi, Barta, Csuka, Thasy, Glatz. — A csapatot Rákóczy főigazgató kíséri Budapestre.

Tőzsde

Terménytőzsde

Hivatalos árak: 76-os tiszavidéki buza 345—347, egyéb 342—345, 77-es tiszavidéki 350—352, egyéb 347—350, 78-as tiszavidéki 352—355, egyéb 350—352. 79-es tiszavidéki 355—357, egyéb 352—355, sörárpa 320—350, takarm. árpa 240—250, köles 185—190, zab 235—250, tengeri 265—270, repce 600—610, korpá 160—162, rozsa 220—222, új tengeri 162—165.

Ferencvárosi sertsévszár.
Felhajtás 988, árak: könnyű 12—14, közép 18—19, nehéz 20—21.

Darab	Ár	Ár
Dollár	71069 K	71680 K
Angol font	245500 K	246500 K
Hollandi forint	26485 K	26685 K
Franci frank	2910 K	2940 K
Svájc frank	13726 K	13812 K
Léva	512 K	518 K
Cseh korona	2102 K	2120 K
Lira	7882 K	7902 K
Lei	325 K	331 K
Dinár	1252 K	1266 K
Langyel márká	10370 K	10370 K
Osztrák korona	10022 K	10070 K
Német márká	16864 K	17000 K

6000 koronáért vasárnap három napilap: **Debrecen**, **Tiszántúli Hírlap** és a **Debreceni Hétfői Ujság** közül tiz szavas alkalmi apróhirdetést.

Felelős szerkesztő: **Pálffy József.**
Nyomatott a kiadótulajdonos Tiszántúli Hírlap nyomda r. t. körforgógépein.

Ma este nagy hurkaestély
a **Kovács Lajos** vendéglőjében
Bercsényi ucca 4. szám.

Weinberger Jenő
DESZKA, ÉPÜLETFA, építési anyag raktára a legolcsóbb
Debrecen, **Böszörményi-ut 2/b.** (Stern kefényárral szemben)

Apróhirdetés

hétköznapon két helybelli ujságban a **DEBRECZEN-ben**

és a **TISZANTÚLI HIRLAP-ban**

4 ezer korona.

vagy **három helybelli ujságban** **DEBRECZEN-ben** **TISZANTÚLI HIRLAP-ban** **és a** **DEBRECZENI HETFOI UJSÁG-ban**

6 ezer korona.

Munkát vagy alkalmazást keresőknek 50 százalékos engedmény
Tizezrek olvassák! Biztos siker, gyors eredmény!

Pénze után havonként 3 százalékos kamatot fizet évi lekötés mellett és 2 százalékos havi kamatot fizet fél évi lekötés mellett a **NAGY LAJOS** ár- és ingatlanforgalmi vállalat!

Iroda: **Veres ucca 9.**
Kölcsönfölvétel mindennap!

Egyszobás lakások kaphatók lelépésért, rögtön beköltözéssel! Istállóval is van egy szobás lakás a városban a **NAGY LAJOS** irodánál **VERES UCCA 9. SZ.**

HÖLGYEKNEK
modern, praktikus tanfolyam.
Szabni, varni tanulhatnak szalonban iparilag is új és könnyen elsajátítható metódusom alapján legrovidebb időn belül. Esti tanfolyamokon is. Vidékieknek is orszíva.
abortalvi MÁRKOS LUJZÁ
Debrecen, **Rákóczi-utca 41. sz.**

Parókák
Keményi hölgyudrásnál
Arany Bika bérház.
Szolid árak. Korrekt munka.
30 éve jennáló üzlet.

Intelligens urileány
azonnali belépésre keresek. — Személyes bemutatkozás irásbéli ajánlattal.
SINGER & Varrógép R.-T.
Piac-ucca 79.

ÜGYNÖKÖKET
magas jutalékkal alkalmas
Gárgyán Lajos
reszelővígó ipartelepe Debrecen,
Homokkert, Bujdosó-u. 19.

MOS
Minden vevő ingyen kap **1 sorsjegyet**
Ha rendel 5 csomag „**IDEAL**” **mosószer** és annak árát 50.000 K előre bekezd céggel
VARGA JÁNOS
Budapest, I. Ballagi Mór ucca 12. szám.
MOSÓSZERREL

Elsőrendű karpitok
munkát készit
SZASÓ JOZSEF VARGA UCCA 1
Borzsey fotelek, garnitúrák raktáron.

Patkány
és egér 24 órán belüli kártitató szabadalmazott irószerrrel. Nagyon olcsón kapható
STERN
estétitüzletében, Piac-u. 79.
Bikában szemben.
Ugyanott poloska és sváb bagirtó szerbői nagy raktár.

Figyelem!
Legjobb angol gyapjú szövetségek érkeztek, melyből a legújabb divat szerint késziték férfiöltönyi, felititő, téli kabátot, sít, nagyon jutányos áron
elsőrendű munkával **KERESZTESI** urival szabad Varga-ut. **Tessék meggyőződni!**
Pontos kiszolgáit!

Kérje mindenütt a „Debrecen“-t.

Apró hirdetések

hétköznapon két helybeli újságban a DEBRECZEN-ben és TISZÁNTULI HIRLAP-ban 4 ezer korona. — Vasárnapon három helybeli újságban a DEBRECZEN-ben, a TISZÁNTULI HIRLAP-ban és a DEBRECENI HÉTFŐI ÚJSÁG-ban 6 ezer korona. Munkát vagy alkalmazást keresőknek 50% engedmény. — Apróhirdetését feladhatja: a központi kiadóhivatalban: József kir. herceg-utca 1. sz. (Bika-épület, volt Arany Bika mozgó helyiségében. Méliusz könyvkereskedésben Piac-utca 26., Springer József könyvkereskedésében Piac-utca 38. szám, Antalffy József könyvkereskedésében Szent Anna-utca és Varga-u. sarok, Turai trafikban Hungária kávéház mellett, Kónya László Kossuth-u. 2., Groskó Györgyné Széchenyi-u. 6., Szöllösi Sámuel Hatvan-u. 1., Révész Lajosné Péterfia-u. 11., Gruden Ferencné Péterfia-u. 57., özv. Papp Ferencné Szent Anna-utca 41., Czabán Nándor Czegled-u. 22., Szabó Mihály Hadházi-út 10., özv. Bessenyei Albertné Csapó-u. 88., Kovács András Kút-u. 11., Kocsák György Bethlen-u. 52., Meskó Györgyné Hatvan-u. 70., Zsu ovits Ferenc Miklós-u. 44., Karacs Béla Késés-u. 69., Hadzi Istvánné Hunyadi-u. 13., Hegedüs János Homokkert, Szabó Kálmán-u. 26. sz., Szabó Ferenc Csapókerti állomási trafik.

Apróhirdetésekre felvilágosítást a 7-88. számú telefonon ad a kiadóhivatal.

AJÁNLAT

Ablakok minden nagyságban kaphatók Blattner Kálmán ablakgyárában Szív-u. 14. 8-a

Király kávéi mégis a legjobbak, aromás, zamatos, a vevő előtt pörköltve, meleg állapotban kapható. — Dégenfeld-tér 11. szám. 1a.

Kötöttgombok és gombolók teveszorból, selyemből gyári árban. — Zsinórgyár, Piac ucca 32. 152

Női bárony kalapok 150,000 K-tól, női fiús kalapok 80,000 K-ronától Széll Gergelyné, Csapó-utca 11. 16a

Urhölgyek! Angol és francia női divatterembe készülnek: kabátok 400.000, kosztümök 300.000, ruhák 100.000 koronáért. Bálint Margit, Péterfia 60.

Zálogház Hunyadi u. 14. 3 havi zálogkölesönököt folyósít utólagos kamattfizetés mellett. 9-a

Debrecenszky kárpitos mester — Halköz 8. sz. Kész hencserek, diványok, bőr és herzsely garnitúrák állandóan raktáron. Javításokat olcsón készítek. 8-a

Képkerekezés, ablak üvegezés, kézimunka, gobelin festmény és teca kerekék, nász és alkalmi ajándéktárgyak legolcsóbban KONC-nál, Kálvin-tér 5. Telefon 503.

Butorok, sezlón, matrac legolcsóbban beszerezhetők dr. Balla butorraktárában részletre is. — Redőnyös irodabutorok, Piac ucca 8. 616

Nagy óra- és ékszerjavító műhely, olcsó árak. Stassik és Blattner, műóráskok, Csapó ucca 12. 617

Bélyegotthon Füvészkert u. 14. nyitva naponként 9-5 óráig. Külföldi bélyegekből dus választék, olcsó árak. 474

Figyelem! Mindenki tudja meg, hogy férfi száraz boxcipőt 200.000 koronáért, női száraz boxcipőt 200 ezer, női fél boxcipőt 180 ezer koronáért kaphat. Férfi cipő talpalás és flekk 35.000, női talpalás és flekk 30.000, férfi cipő fejelés 110.000 K, női 100.000, felelősség mellett. Kivánságra méret után is elkészítem. — Kovács, Eötvös ucca 37. — 480

Legújabb modelű női kalapok 130 ezertől kezdve. Turyné, Pácsi-utca 41. 542

Kölesönököt folyósít házakra, földekre, betétekre nagy kamatokat ad Gazdák B ankja Kossuth és Batthyányi ucca sarok. 603

Zongora bérbeadó Beresényi ucca 36. sz. 595

20-30 milliót kölesön adok. Cim a kiadóban. 578

Ügyes, megbízható jól főző minden 15-re 2 tagu uri házhoz menne Cim a kiadóban. H45

Tizenöt millió koronát kölesön adok megfelelő biztosíték ellenében. Levélbeli ajánlatot Kéziszló jelgére a Tiszántuli Hirlap kiadójába kérek. 1-c

Gyermekszertető urinó leánykát — gondozásra elfogad. Cim a Debreczennél. 591

Gépész vágyok, berendezéssel társulnék, kinek iparja van vagy más bizalmi állást elfogadok. Cim a kiadóban. 588

Névnepokra, disznótorra házi óbor 14.000 K. Kapható literenként Böszörményi ut 45. 447

Kiadó a város alatt konyhakertészeti nagyon jó 1 hold föld. Értekezhetni Gazdák Bankja Kossuth és Batthyányi ucca sarok. 602

LAKÁS, ÜZLET

Átadó két szoba, előszobás lakás. Értekezhetni dr. Révész, Piac 75. 556

Kétszobás irodahelyiség átadó. Dr. Révész, Piac ucca 75. 555

Fűszerüzlet italméréses a város legforgalmasabb helyén, nagy kertségi és tanyesi vevőkörrel, bérbe adó. Értekezhetni megbízásból Zin úrnál. Hatvan-u. 17. 543.

Különbejárati butorozott szoba kiadó Deák Ferenc ucca 11. 582

Keresek egy 4 szobás modern lakást, Cim a kiadóban. 580

Intelligens idősebb házaspárnak lakást adok ellátásért. Cim a kiadóban. 581

Butorozott szoba, nagy, tiszta jutányosan kiadó Szappanos ucca 16. 584

Egy butorozott uccai szoba kiadó Arany János ucca 22. sz. I. em. 2. a. 590

Egy butorozott szoba kiadó Dégenfeld tér 3. sz. keresztépület. 600

Butorozott szoba uriembernek kiadó azonnalra. Varga ucca 41. Törvénysszék mögött. 587

Egy magánlakás egy hold földdel 2 lóra istálló, 1 szoba, konyha, speiz átadó Vargakert, K. Tóth u. 11. 596

Különbejárati butorozott szoba tisztviselő családnál ebéd kosztal vagy anélkül szolid fiatalembernek azonnal kiadó. Csapó ucca végén. — Cim a kiadóban. 603

Butorozott szoba konyhasználattal kiadó Csillag u. 26. utolsó lépcső. 594

Péterfia szájában Kút ucca 2. sz. ház beköltözhetőséggel, üzlettel kedvező fizetéssel eladó. 606

Butorozott szoba szolid egyéneknek kiadó. Weiszné, Bundi-u. 15. sz.

Különbejárati butorozott szoba konyhasználattal vagy előszobával kiadó. Csapó ucca 23.

Kiadó egy villaszerű különálló új ház, melyben egy szoba, konyha, kamara azonnal beköltözhető lakás van. Mester ucca végén, sorompó mellett. Lakás padlós, stukatoros nagy ablakos, jobb családnak való. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth és Batthyányi ucca sarok. 604

ÁLLÁST KAP

Szabad majoros kerestetik. Értekezhetni Beresényi ucca 7. 510

Óvadékképes agilis vasakaratu kis családós kereskedő raktárnoknak, lakást természetben kap. — Ajánlat írásban személyesen.

Urileány, érettségizett, gyors és gépiró pénztárkezeléshez, ajánlat írásban, személyesen.

Kenyérügynek autójáráthoz, — csak fűszerszakmából.

Nyugdíjas vagy B) listás kis-kedői érzékkel raktárnoknak, lakást természetben kap.

Nyilastelpi kenyérlerakódánkba ügyes elárúsító, lehetőleg telepi lakos, óvadékkal.

Pékiasznak erőteljes helybeli fiuk felvételnek.

Jelentkezések vasárnap délután 3 óráig 6-ig Korona gőzkenyergyár Rt. Piac ucca 10. I. em. 531

Gyerek mellé ügyes pesztrát felvesz Weinberger, Hatvan ucca 70. 592

Mosónő felvétetik az áll. gyermekmenhelyben azonnali belépésre. 589

Szécsomagoló leányok felvételnek Grünfeldnél, Csapó ucca 16. 573

ÁLLÁST KERES

Komoly, szakképzett 28 éves izraelita vallású rőfös kereskedő-üzletvezetői, raktárnoki vagy más bizalmi állást vállalna kaucióval vidéken is. Cim „Debrecen” napilap kiadójába. 440

Gépirónő, kezdő, irodába csekély fizetésért elmenne. Cim a kiadóban. 484

Soffőr, intelligens fiatalember, állást vállalna vidéken is. — M. J. Debrecen, Erzsébet ucca 61., a. 3. 546

Nagy gyakorlattal bíró, képzett rövidáru engroista állást keres. Cim a kiadóban. 579

9 évig önálló, — fűszerszakmában jártas, komoly középkorú nő pénztárnoknői vagy kiszolgálónői állást keres dec. 1-re. Levélbeni megkeresést D. E. jelgére e lap kiadóhivatalába kérek. 583

Pénzkölesönt, 5-10 milliót keresek magas kamatra hosszabb időre. — Cim a kiadóban. H44

Tejet 100 literig keresek, de csak felezettlent. Kocsák kereskedő, Bethlen ucca. H16

ELADÁS

Meidinger kályha, egy és fél méter magas, fehérre zománcozva, gyönyörű kivitelű eladó. Domb-utca 22b. Megtekinthető délután 2 és 3 óra között.

Díszes, új asztaltűzhely, egy sütővel, szárítóval, rézcsapos vízmelegítővel, eladó. Hatvan utcai kert, Diófa ucca 15.

Eladó egy kétlovas futó Focsi, 1 drb. egy lovas kétkerekű kocsit bármilyen célra, fűszer, hus, ujság, porcellán stb., a legtörékenyebb dolgok szállítására alkalmas. 1 drb káposztás hordó csavarral eladó. Homokkert ucca 1. sz. — Szegezdi kovácsmühely. 479

Sífonok, ágyak, konyhaszta, íróasztal, szózatéknő, káposztasróf eladó Könyök ucca 8. H43

Gázkályha, kicsi, jól melegítő eladó Trattner Dezső, Csapó ucca 11. 605

Eladó ház Honvéd ucca 56. sz. Értekezhetni Csapó ucca 38. kávémezőben. 577

Gramofon, kitünő hangu és egy ezüst női antik karóra eladó. József kir. herceg u. 65., ajtó 5. 576

Eladó Rákóczi ucca 21. sz. ház. Értekezni ugyanott. 601

Egy nagy varrógép eladó, Libakert ucca 18., Vénkerti oldalán. 593

Eötvös ucca 80. és Homokkert, — Szabó Kálmán ucca 20. számú házak ipárosoknak vagy gazdálkodóknak alkalmas, azonnal beköltözhető. Értekezés Eötvös ucca 80. 586

Eladó szőlő, beköltözhető 3 szobás lakás, téli, nyári veranda, mellékhelyiséggel, jóvízi kut, villany, pince stb. Értekezhetni Harmathy könyvkereskedésben, Füvészkert ucca 14 15-a

Elsőrendű nagy étterem, külön bor és sörházzal, kávéházi engedély és korlátolt italmérséssel, azonnal beköltözhető lakással, nagy kertheységgel, a város kellő közepén, igen előnyös feltételek mellett jutányosan eladó. Értekezhetni Turai hirdető iroda Debrecen, Miklós ucca 8. 515

Gyalupadok eladók. Szív ucca 14. sz. 547

Jószágnak való tők eladó. — Simonyi ut 26/c.

VEGYES

Nagy hurkaestély. Kitünő, házilag készült hurkaestélyt rendezünk szombaton este. Becses pártfogásokat kérve kedves veidégeimnek — Török István vendéglős, Kigyó u. 12. szám. 568

Zongorahangolást és javítást — helyben és vidéken felelősség mellett elvállal özv. Tanczerné, Debrecen, Piac u. 19. 564

Elsőrendű önállóan dolgozó nagy munkást azonnal alkalmaz Piskolty szabó. Egyenruhákhoz értők előnyben. 567

Deák Ferenc ucca 6. sz. emelet modern családi ház óriási udvarral eladó. 538

Eladó 4 hold ondódi földem. Értekezhetni: Varga ügyvéd, Csapó-u 17. szám. 495

Trágyát bármilyen mennyiséget bárhol veszek. Cim Csapó ucca 51. 430

Intelligens 28 izr. kereskedő segéd lehetőleg benősülne vidékre is. Leveleket teljes címmel diszkréten — kersem a párom jelgére Tiszántuli kiadóhivatalába. 572

Központban szépen butorozott szoba két tisztességes urinóknak teljes ellátással is kiadó. Cim a kiadóban. 618

Butorozott szobát külön bejárattal, esetleg előszobával keresek. — Nőtlen vagyok. Cimet a kiadóba kérek. 317

Főposta restante egyedül jelgére levél van a Debreczennél. 559

Szobát, lehet pince is, keres Ösz Antal, Simonffy u. 38. 610

Egy szobát keresek, lehet pince is, bárhol lelépéssel. Cim a kiadóban. 611

Hentesegédet keresek. Ifj. Márton Ferenc, Hatvan ucca 52. H52

Ebédlő jutányos áron eladó. Hatva ucca 22., negyedik lépcső. 615

Bejárónő könyvvel azonnal felvétetik. Péterfia 13., kapu alatt balra. H55

Egy kitünő hangu kijátszott stradivár hegedű eladó. Boesky tér 3. H49

Nagyforgalmu helyen üzlethelyiség sürgősen átadó. Cim Debreczennél. 613

Tej, tisztán Rezelt uradalmi kapható egész napon át. Nzilás István Batthyányi-u. 15. sz. fűszerüzletben.